



Testlerin cevapları için karekodu okutunuz.

✓ Öyküleyici Metin, Bilgilendirici Metin, Şiir

1. Metin yapıları bilgilendirici metinler, öyküleyici metinler ve şiir metinleri olarak üç gruba ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde metnin yapısı yay ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Mars'a keşif için gönderilen Perseverance adındaki keşif aracı, bir ses kaydı aldı ve Dünya'ya gönderdi. Bu kayıttta, Mars yüzeyindeki bir fırtınanın sesi duyuluyor. (Bilgilendirici metin)
- B) İnsanların beden dili, kültürlere göre farklılık gösterebilir. Örneğin bazı jestler ve mimikler, yani el kol ve başı kullanarak ya da yüz hareketleriyle anlatımı güçlendirmek, farklı kültürlerde farklı anlamlara gelir. (Öyküleyici metin)
- C) Koçyiğitler cirit oynar dölekte
Geyikleri yaylım eder yaylakta
Bir koku var toprağında, ırmakta
Gözüm yaşı davarında kala mı? (Şiir metni)
- D) Yaptıkları işten ilk kez biraz para kazandılar ancak işleri hoşlarına gitmiyordu. Çok yorucu ve sıkıcıydı ama özellikle bu aralar paraya ihtiyaçları fazlaydı. Hem Hasan hem de Âdem bu tekdüze işten sıyrılmanın yollarını arıyorlardı. (Öyküleyici metin)

2. Yünlü mamut; Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika'da yaşamını sürdürürdü. Buralardaki soğuk hava koşullarından iki katlı kürkü sayesinde etkilenmezdi. Kütlesi 8 tona, yüksekliği 4 metreye ve dişleriyle birlikte uzunluğuysa 6 metreye kadar ulaşabilirdi. Yünlü mamutun en belirgin özelliğiysen uzunluğu 3,5 metreye ulaşabilen kıvrık dişleriydi. Dişlerini savunma, yol açma ve besin bulma için kullanırdı. Buzul Çağı bittikten sonra mamutun soyu tükendi.

Aşağıdakilerin hangisi bu metin yapısının özelliklerinden biri değildir?

- A) Amaç, okuyucuya bilgi vermektedir.
- B) Serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşur.
- C) Nesnel, açık ve anlaşılır dil kullanılır.
- D) Metinler gözlem ya da araştırmalara dayanır.

3. I. Türkiye Uzay Ajansı, Ay'a gönderilmesi planlanan ilk uzay aracımızın tasarımıyla ilgili çalışmaları paylaştı. Ay Araştırma Programı'nın birinci aşaması kapsamında uzay aracımız, Dünya'dan fırlatılarak Ay'a ulaşacak. Araçta çeşitli sistemler bulunuyor.
- II. Çiğ tahmincileri; kara yolu kontrol merkezleri, kayak alanı çiğ kontrol merkezleri ve çeşitli gönüllülerden bilgi toplar. Bunun yanında uydu görüntülerini ve meteorolojik raporları da takip ederler.
- III. Üniversite tercih zamanı geldiğinde yaşadığım yer bana dar gelmeye başlamıştı. Zaten yıllardır bu şehirden sıkılmıştım. Puanım ülkenin her yerindeki okullara yetecek düzeydeydi. Annem burada kalmamı istiyor babam ise beni çok etkilemek istemiyordu.
- IV. Avustralya'nın doğu bölgelerinde yaşayan koala, keseli bir memeli hayvan. Gri ya da kahverengimsi renklerde olabilen kalın bir kürke sahip. Bu hayvanın boynundan karnına doğru ve ön ayakların iç bölümlerinde kirli beyaz ya da sarımsı bir renk bulunur.

Numaralanmış metinlerden hangisinin yapısı diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Yerlerde gezen hatıralar var korulukta;
Yapraklar, atılmış nice mektuplara eştir.
Mehtaba çalan sapsarı benziyle, ufukta,
Binlerce dalın verdiği tek meyve güneştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metin yapısının özelliklerindedir?

- A) Metinler giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşur.
- B) Sade bir dil kullanılarak okuyucuya bilgi vermek amaçlanır.
- C) Belirli olaylar yer, zaman ve kişi unsurları ile beraber anlatılır.
- D) Duygu ve düşünceler ahenkli ve etkileyici bir biçimde anlatılır.

5. Fincanları kapıştılar. Kimisi ayakta durarak, kimisi bir sandalyenin kenarına ilişerek kahvesini içmeye başladı. Tepsinin üzerinde yalnızca fazladan bir fincan kalmıştı. Garson kararsız bir bakışla yanına yöresine bakındı. Ta ötede duran adama yaklaştı.

Aşağıdakilerden hangisinin yapısı bu metin yapısı ile aynıdır?

- A) Var olan bilimsel ve teknolojik olanakları bir adım öteye götürerek "Ya şöyle olsaydı?" sorusunun etrafında gelişen kurgu senaryolara bilim kurgu deriz. Bilim kurgu konulu pek çok öykü, roman, film ve oyun vardır.
- B) İller yaylasına göçtüğü zaman
Bülbül gülden ben yârimden ayrıldım
Dilim söyler ama gözlerim ağlar
Bülbül gülden ben yârimden ayrıldım
- C) Biyoteknoloji kavramı, canlı bilimi olan biyoloji ile teknoloji kavramlarının bir araya gelmesiyle oluşur. Yani içinde hem canlılığı hem de teknolojiyi barındırır.
- D) İki dakika geçmeden odanın sedef kakmalı, ceviz kapısından palabıyıklı, iri, levent, şen bir adam girdi. İnce siyah kaşlarının altında iri gözleri parlıyordu. Belindeki silahlık boştu. İçeridekiler adamın ne söyleyeceğini merakla bekliyordu.

6. Bizim yaylanın uşağı

Belinde Aydın bıçağı

Yaylanın türlü çiçeğı

Kokuşun ayvaz geliyor

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- B) Ahenkli bir dil kullanılmıştır.
- C) Hem redif hem uyak vardır.
- D) Kafiye düzeni a,a,a,b şeklindedir.

7. Öyküleyici metinlerde bir olay; yer, zaman ve kişi unsurlarıyla anlatılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi öyküleyici metindir?

- A) Petek; kraliçe arının yumurtalarını bırakması, işçi arıların kovana getirdiğı polen ve balın depolanması için arıların kendi ürettikleri bal mumuyla yaptıkları gözlerden oluşur.
- B) Bazen iki dünya sığar içime
Bazen iki güneş doğar içime
Bazen gam yağmuru yağar içime
Sen beni ararsan beni de çağır
- C) Evde şimdi bir sessizlik hakimdi. Günlerdir içten içe devam eden gerginlik davranışlara yansımıştı. Kahvaltıdan sonra herkes odasına çekilmiş, annem mutfakta oturmaya başlamıştı. Hem abim hem ben bu durumdan çok rahatsızdık.
- D) Bilgisayarların işleyebileceğı biçime dönüştürülmüş bilgi parçalarına veri denir. İnternet aracılığıyla dijital ortamda yapılan her işlem veri olarak saklanır. Günümüzde dijital ortamda tahmin edemeyeceğimiz kadar veri birikir.

8. I. Seslendirme sanatında birçok belgesele, filme, çizgi filme ya da reklama ait metinler okunarak ses kayıtları alınır ve kayıtlar görüntüyle birleştirilir. Seslendirmeyi yapan kişilereyse seslendirme sanatçısı denir.

II. Yıldızların yüzey sıcaklığı, yaydıkları ışığın hangi dalga boyunda daha çok olacağını yani rengini belirler. Bu nedenle yüzey sıcaklığı yüksek olan yıldızları mavi ya da beyaz, daha düşük olanlarıysa turuncu ya da kırmızı görürüz.

III. Herkes konuşuyor, hiç kimse dinlemiyordu. Düzensiz, ölçsüz araçlardan oluşan bir müzik kurulu gibi ne başlangıcı olan ne sonucu olan kırık dökük söyleşmeler havada uçuşuyordu. Ne konuşulduğunu anlayan kimse yoktu.

IV. Dökülür köpüklü sular yarından,
Baharlar yaratır kışın karından;
İçenler sihirli pınarlarından
Şöyle bir silkinir, ceylan olurlar.

Numaralanmış metinlerden hangilerinin yapısı aynıdır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV